

Een andere vorm van ‘echt’ zon-gedrag bij de Wespendif *Pernis apivorus*?

Ate Dijkstra

In De Takkeling van 1997 wordt door Rob Bijlsma het gedrag van een zonnende Wespendif beschreven (Bijlsma 1997). In het blad Weer en Wind kwam ik een beschrijving tegen van mogelijk ‘echt’ zon-gedrag van een Wespendif die afwijkt van de bovenstaande beschrijving (Tiele 1947). Tiele schrijft het volgende:

31Aug. Het verbaast mij natuurlijk niet, dat ik bij mijn aankomst het wespendifvenhorst leeg vind, want naar berekening waren de jonge roofvogels al enige dagen uitgevlogen. Daar jonge roofvogels de eerste tijd in de buurt van het nest plegen te blijven, ga ik zoeken in het omliggende bos - zonder resultaat, doch als ik een half uur later weer langs het horst kom, zit één der jongen op een tak! Dit komt overeen met wat F. Siedel van de jonge haviken schrijft: "Nu zijn zij vlug en oefenen zich in het jagen. Weliswaar zoeken zij nog dikwijls het horst op. De plaats, die ze zes weken heeft geherbergd, vergeten ze niet zo snel." Dat was een verrassing, maar waar blijft zijn nestgenoot?

Rustig kuist hij zich, plukt een donsveertje weg en schudt zijn veren eens flink los. Na enige tijd gaat hij op een andere tak over en nu krijg ik een uniek schouwspel te zien. De zon breekt door; de jonge wespendif draait zijn rug naar de zon, richt zijn vleugels even hoog op, waarna hij ze laat zakken, om zich met wijd uitgespreide vleugels door de zon te laten koesteren. Nog zie ik hem staan in die imposante houding - naast hem een sierlijke witte berk, lichtend in de zon. Onvergetelijk schouwspel!

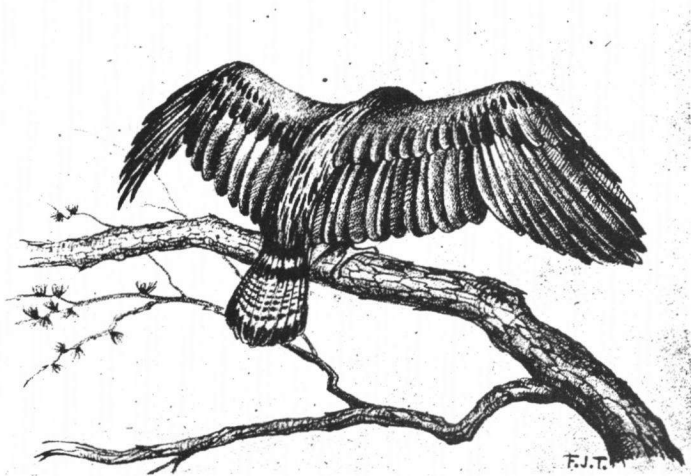
Tussentijds wordt de jonge vogel ook eenmaal gevoederd. Het voeren zelf kan ik niet zien, maar wel zie ik de oude vogel op de horst strijken en even later er weer af, laag door het bos en vlak langs me! Echter zonder mij te zien, want ik was gedurende het voederen schielijk onder een rhododendronstruik gekropen, van waaruit ik wel zien kon, maar niet gezien kon worden.

Bij het artikel staat ook een potloodtekening afgedrukt waarop de zonnende juveniele Wespendif staat afgebeeld (Figuur 1).

Discussie

Bijlsma (1997) maakte onderscheid tussen ‘echte’ zonnen en het gebruik van de zonnearmte voor het drogen van de veren na een bad. In het eerste geval worden de vleugels in een deltahouding gehouden en begint het zon-gedrag als de zon doorbreekt. Over het drogen van veren na een bad schrijft hij dat zijn Wespendif alleen

een bad nam bij zonnig weer. Na een bad klauterde de vogel in een omgevallen grove den; daar liet hij zijn vleugels hangen en spreidde de staart. Geregeld werd er van houding veranderd en af en toe stevig met de vleugels geflapt. Naarmate de veren verder opdroogden, werden de vleugels soms voluit gespreid, echter nooit in de deltahouding. Toen de vogel geheel was opgedroogd, wat bij felle zon 30-35 minuten duurde, begon hij te poetsen. Tiele's (1947) vogel spreidde zijn vleugels echter toen de zon doorbrak; niets in de tekst wijst erop dat hij tevoren een bad had genomen. Dit wettigt de vraag of bij 'echt' zon-gedrag geen sprake kan zijn van twee houdingen, namelijk de deltahouding en een houding met gespreide vleugels.

Figuur 1. '...en liet zich toen met uitgespreide vleugels door de zon koesteren.' (uit Tiele 1947).

Summary: Another form of sunning in the Honey Buzzard *Pernis apivorus*?

The most common form of sunning in Honey Buzzards is the delta-wing posture (Bijlsma 1997). The spread-wing posture is used while drying the wings after a bath or rainfall. However, a case of spread-wing posture, performed by a recently fledged juvenile on a sunny day, was described in the Dutch literature. In this case, it was obvious that the bird had not bathed. It reacted by turning its back towards the sun when the latter broke through the clouds (Tiele 1947).

Literatuur

- Bijlsma R.G. 1997. Zon-gedrag van een Wespendif *Pernis apivorus*. De Takkeling 5(3): 31-37.
Tiele F. 1947. Over een merkwaardige en zeldzame roofvogel: de wespendif. In Weer en Wind 9 222-228.

Adres: Dobbenwal 62, 9407 AG Assen.